

MAKALÖSA FÖRÄLDRAR & barn

Dubbel folkbokföring
för barn med växelvis
boende?

#mänsklighållbarhet

Jäms
- går

Samtala med barnen om separationen

KANSLI

Christina Olsson
Generalsekreterare
christina.olsson@makalosa.org
070-202 30 10

ADMINISTRATÖR

admin@makalosa.org
0708-77 57 41

SVERIGES MAKALÖSA FÖRÄLDRAR

Org.nr 802402-8709
Bg 5447-5892
Swish: 1236083521

STYRELSEN

Marie-Louise Pallin Dolk, ordförande
Therese Ström, vice ordförande
Lisbeth Fletcher, kassör
Anders Ekdahl-Ohlsson, ledamot
Åsa Janlöv, ledamot
Markus Wilkens, suppleant
Paulina Brattberg, suppleant
Cia Schubert, suppleant

Medlemsavgift 200 kr/år

ISSN: 1403-1434

Ansvarig utgivare:

Sveriges Makalösa Föräldrar

Redaktör:

Eva Johannesson

Grafisk form och layout:

Roozbeh Leobrandt info@kopparkoket.se

Omslag:

Foto Eva Johannesson. Christina Olsson
och Marie Björk i Almedalen.

Tryckeri:

Trydells tryckeri

Sveriges Makalösa Föräldrar**Vi stärker makalösa föräldrar och deras barn**

Sveriges Makalösa Föräldrar är en intresseorganisation för särlevande föräldrar och deras barn.

Vi synliggör makalösa föräldrar och deras barn i samhället genom kunskapsförmedling, påverkansarbete och opinionsbildning. Vi arbetar aktivt för ett jämställt föräldraskap där alla föräldrar är lika viktiga och barnen får goda uppväxtvillkor. Vi erbjuder meningsfulla verksamheter för makalösa föräldrar och barn genom våra lokalföreningar och familjenätverk i hela Sverige. Med stöd, utbildning, erfarenhetsutbyte och gemenskap. Makalösa föräldrar och barn stärker och hjälper varandra.

Mer information om medlemskap och vår verksamhet finns på sidorna 20-23.

Ledare

Vi är makalösa tillsammans

I september träffade jag några av våra ideellt aktiva medlemmar från lokalföreningarnas styrelser. Vi utbytte erfarenheter med varandra under en eftermiddag och kväll och det var så fint att känna att vi som ensamstående föräldrar har så mycket nytta och glädje av varandra. Varje år upplever 40-50 000 barn sina föräldrars separation. Normen i samhället är fortfarande kärnfamiljen trots att så många föräldrar separerar. Tillsammans kan vi arbeta för att det ska bli mer socialt accepterat att vara makalös och vi kan hjälpa varandra att klara av de utmaningar som det innebär att vara ensamstående förälder.

För att stärka våra medlemmar och deras barn kommer vi från 2019 därför att göra några nya satsningar. En av dem är samtalsgrupper för separerade föräldrar enligt konceptet Skilda vägar. Genom samtalsgrupperna vill vi bidra till bättre kommunikation mellan separerade föräldrar och deras barn och erfarenhetsutbyte mellan föräldrarna. Det kan förebygga konflikter och göra att både föräldrarnas och barnens levnadsvillkor blir bättre. I september utbildade vi de tio första samtalsledarna och i januari startar den första samtalsgruppen. Fler kommer under nästa år på olika platser i Sverige.

En annan satsning är att vi vill stötta lokalföreningarnas arbete med matlag, självhjälpsgrupper eller andra sociala gruppaktiviteter.

De här två satsningarna ingår som en viktig del i vår nya strategiska treårsplan, som beslutades av förbundsstyrelsen i september. Treårsplanen är också en förutsättning för verksamhetsstöd från Socialstyrelsen till vår basverksamhet.

Sveriges Makalösa Föräldrar vill göra ännu mer för att särlevande föräldrar och deras barn

ska få det bättre och därför har vi under hösten även sökt pengar från fonder och stiftelser för att få ekonomiskt stöd till bland annat sommarläger och föreningsutveckling. Vi hoppas kunna starta fler lokalföreningar framöver på olika platser där vi inte finns idag. Nu håller vi tummarna och hoppas på bidrag.

Med gemensamma krafter – i våra lokalföreningar, familjenätverk och i riksförbundet – kan vi hjälpas åt att ge varandra stöd och gemenskap. Och vara makalösa tillsammans.

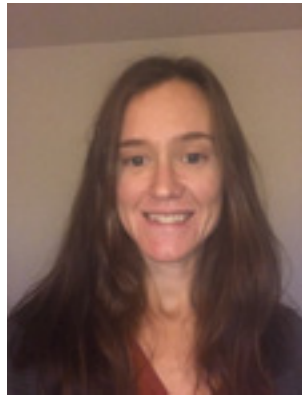
P S Tipsa gärna andra ensamstående föräldrar om att de kan bli medlemmar i Makalösa Föräldrar.

Christina Olsson, generalsekreterare

Snart startar vi samtalsgrupper

I början av nästa år startar flera av våra lokalföreningar samtalsgrupper för separerade föräldrar enligt konceptet Skilda vägar. Föräldrarna ska få inspiration att prata med sina barn om separationen. I september utbildades tio samtalsledare, som nu ska leda samtalsgrupperna runtom i Sverige. Samtalsledarna är alla medlemmar i Makalösa Föräldrar. Vi presenterar tre av dem här.

Ulrika Brodin, Umeå:

Hur gamla är dina barn?

– De är sex och fyra år.

När blev du medlem i Makalösa Föräldrar?

– För fyra år sedan, jag gick med ganska direkt vid separationen. Innan dess visste jag inte att Makalösa Föräldrar fanns, men när man separerar får man andra ögon och då upptäckte jag föreningen.

Vad har medlemskapet i föreningen gett dig?

– Som ensamstående känner jag mig ofta utsatt, sårbar och ensam och inte riktigt som alla andra. Så då är det jätteskönt att träffa andra i liknande situation. Mina barn tycker också det. Det är roligt att prata, lufta tankar och göra roliga saker tillsammans.

Varför har du valt att bli samtalsledare för Skilda världar?

– Jag tycker att initiativet är väldigt bra, samtalen med andra kan ta bort många hjärnspöken och problem som många dras med i ensamhet. Att utgå från barnens perspektiv är också en bra utgångspunkt. Barnen sitter ofta i kläm och det kan vara bra att få tips av andra separerade föräldrar. Jag älskar också böcker som verktyg, så jag gillar verkligen konceptet Skilda vägar.

Hur ser er planering ut för samtalsgrupperna i Umeå?

– Jag, Linda Söderström och Mire Persson ska leda samtalsgrupperna tillsammans här i Umeå. Vi planerar att starta en grupp under våren och en under hösten. Innan dess tänker jag läsa boken med mina barn och se hur samtalet med dem fungerar.

Marie Wennerlund Pålsson, Helsingborg:

Hur gamla är dina barn?

– 12 och 11 år.

När blev du medlem i Makalösa Föräldrar?

– För nio år sedan.

Vad har medlemskapet i föreningen gett dig?

– Jag var den första i min bekantskapskrets som separerade och jag kände ett stort behov av att träffa andra som levde i samma situation för att utbyta erfarenheter och göra saker tillsammans med dem. Flera av medlemmarna har blivit mina nära vänner, det är jag mycket tacksam för.

Varför har du valt att bli samtalsledare för Skilda världar?

– Jag läste om det i medlemstidningen och tänkte att jag hade haft behov av ett sådant forum när jag själv var ny separerad. Jag tänkte att jag kan bidra med mina erfarenheter. Jag gillar att det utgår från barnets perspektiv och att det handlar om att uppmärksamma sitt barns tankar och våga prata om separationen. Att få utbyta erfarenheter med andra i liknande situation tror jag också är värdefullt.

Anna Westerhoff, Lund:

Hur gammalt är ditt barn?

– Snart nio år.

När blev du medlem i Makalösa Föräldrar?

– För lite mer än fyra år sedan, i samband med separationen från min dotters pappa. Jag kände då att jag behövde umgås med andra separerade föräldrar och deras barn och Makalösa kändes som ett bra forum.

Vad har medlemskapet i föreningen gett dig?

– Det gav mig en ny nära väninna och min dotter fick nya vänner, hennes barn. Jag har inte varit jätteaktiv, men ett och annat evenemang har jag deltagit i och det känns kul att träffa andra föräldrar med barn, som man inte hade kommit i kontakt med annars.

Varför har du valt att bli samtalsledare för Skilda världar?

– Jag läste om det på Makalösas Facebooksida och tyckte det lät väldigt intressant. Jag kände att en sådan samtalsgrupp hade varit perfekt att gå själv i samband med separationen, om jag hade vetat att det fanns. Jag känner att jag vill bidra med mina erfarenheter och perspektiv för att underlätta för andra som just nu befinner sig i en väldigt jobbig situation – en separation.

Hur ser er planering ut för samtalsgrupperna i Lund och Helsingborg?

– Jag och Marie Wennerlund Pålsson kommer att driva dem tillsammans. Vi planerar att köra en grupp i Helsingborg och en i Lund, med start i slutet av januari för Helsingborg och i slutet av februari för Lund.

I september utbildades samtalsledare för Skilda vägar.

Vill du vara med i en samtalsgrupp?

Samtalsgrupperna för separerade kommer successivt att starta på olika platser i Sverige under våren. Syftet med samtalsgrupperna är att inspirera separerade föräldrar att prata med sina barn om separationen samt att dela erfarenheter och lyfta fram den kunskap som föräldrarna redan har. Gruppernas träffar utgår från ett öppet och lärande klimat där deltagarnas erfarenhet och kunskap står i centrum.

Samtalsgrupperna, som träffas vid tre tillfällen, kostar 200 kronor för medlemmar i Makalösa Föräldrar och 300 kronor för icke medlemmar. I priset ingår fika och boken Skilda vägar. I varje grupp ingår ca åtta föräldrar. Även föräldrar som planerar att separera är välkomna.

På makalosa.org kommer det att finnas information om samtalsgrupperna så snart de är planerade. Varje lokalförening som arrangerar samtalsgrupper kommer också att informera via t ex sin facebookgrupp, affischer eller på andra sätt. Varmt välkommen!

På gång i förbundet

Ny strategisk treårsplan med ökat stöd till lokal verksamhet

I september antog förbundsstyrelsen en ny strategisk treårsplan. Den gäller från 2019 och kommer att förnyas årligen. Den är mer mål- och resultatorienterad än den nuvarande planen och innehåller en hel del nya satsningar, som t ex samtalsgrupper enligt konceptet Skilda vägar. Riksförbundet ska i ökad utsträckning att stötta lokalföreningarnas verksamhet och etableringen av nya lokalföreningar i Sverige. Stöd till lokalföreningarna att starta matlag, självhjälpsgrupper eller andra sociala gruppaktiviteter är också prioriterat.

Handlingsplaner för påverkansarbetet kommer att tas fram. De påverkansfrågor som riksförbundet framför allt vill driva är dubbel folkbokföring för barn till separerade föräldrar samt översyn av bostadsbidraget för växelvist boende och för bostadsbidraget i stort.

Verksamhetsmålen för riksförbundet under de närmaste tre åren är:

- Vi skapar bättre förutsättningar för makalösa föräldrar och deras barn genom lokalt stöd.
- Vi synliggör makalösa föräldrar och deras barn i samhället genom utbildning, kunskapsförmedling, påverkansarbete och opinionsbildning.
- Vi är en stark röst för ensamstående föräldrar och deras barn.
- Vi är ett effektivt riksförbund med effektiv kommunikation.

Innan den strategiska treårsplanen beslutades skickades förslaget ut till styrelserna i lokalföreningarna. Planen kommer att ses över

varje år och vid behov förnyas.

Läs den strategiska treårsplanen på vår webbplats, makalosa.org

Ny remiss att besvara

Riksförbundet har fått en ny remiss att svara på. Det är "SOU 2018:68 Nya regler om faderskap och föräldraskap". Utredningen föreslår ändringar som syftar till en mer ändamålsenlig, jämlik och modern föräldraskapsrättslig reglering.

Några av förslagen i utredningen är att:

- Det ska införas en föräldraskapspresumption som motsvarar den faderskapspresumption som finns i dag. Det innebär att om modern vid ett barns födelse är gift med en kvinna eller registrerad partner, ska denna person automatiskt anses som barnets förälder.
- Det ska vara möjligt att bekräfta ett faderskap eller föräldraskap elektroniskt inom 14 dagar från barnets födelse. Skatteverket ska utveckla och administrera systemet för elektronisk bekräftelse.
- En ny lag om rättsgenetisk undersökning som gäller för utredning av faderskap vid domstol och hos socialnämnd. Den nya lagen ersätter nuvarande blodundersökningslagen. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021 och remissvaret ska lämnas till Justitiedepartementet senast 28 februari 2019.

Ny ansökan till Socialstyrelsen

Sveriges Makalösa Föräldrar får årligen statsbidrag för sin verksamhet från Socialstyrelsen.

Statsbidraget för 2018 är på 1,7 miljoner. En ny ansökan för 2019 lämnades in i september och i mitten av januari får vi besked. Storleken på verksamhetsstödet avgör vilken ambitionsnivå vi kan ha för vår basverksamhet.

Bidragsansökningar för att stötta lokal verksamhet

Sveriges Makalösa Föräldrar vill gärna göra mer när det gäller att stötta den lokala verksamheten på olika sätt. Önskemål från våra lokalföreningar är t ex lägerverksamhet för föräldrar och barn och bidrag till barnledare och barnvakter. Många av våra medlemmar är heltidsföräldrar och har därför svårt att delta i vuxenaktiviteter. Vi har därför sökt pengar från olika fonder och andra bidragsgivare. Tanken är att lokalföreningarna sedan ska kunna få ta del av detta om vi lyckas med våra ansökningar. Vi har även sökt pengar för föreningsutveckling. Under året har ett tiotal ansökningar gjorts. Hittills har vi fått 20 000 kronor från Prins Carl Gustafs stiftelse för sommarläger.

Under hösten har ett tiotal ansökningar gjorts till fonder och stiftelser.

Barnets bästa

I november deltog Christina Olsson, generalsekreterare, och styrelsemedlemmarna Marie-Louise Pallin Dolk och Åsa Janlöv i tribunalen Barnets Bästa i Stockholm. Barnets bästa är en ideell förening som vill främja behovet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn och unga, utförda av socialtjänsten och dess familjerätt, med flera.

Läs mer på www.barnetsbasta.org

Utbildad hos Rädda barnen

I oktober deltog Christina Olsson i en handledarutbildning i BiFF, Barn i föräldrars fokus, för att få inspiration till våra egna samtalsgrupper Skilda vägar och lära sig mer. BiFF är en utbildning för föräldrar i familjerättsliga konflikter och handlar bland annat om vad du som förälder kan göra för att underlätta för ditt barn.

Förberedelser för ny lokalförening

I november träffades Christina Olsson och Anna Rehnberg, verksamhetsutvecklare på Sensus studieförbund i Uppsala. De har startat planeringen för att etablera en ny lokalförening i Uppsala, där intresset är stort. I början av 2019 kommer vi att bjuda in intresserade till uppstartsmöte. För att starta en lokalförening behövs bland annat en styrelse. Riksförbundet erbjuder starthjälp och löpande stöd.

Text och foto: Eva Johannesson

Sensus studieförbund är Årets stöttare

Varje år utser styrelsen för Sveriges Makalösa Föräldrar Årets stöttare. Det är en person eller en organisation som har gjort särskilt bra insatser för att stötta makalösa föräldrar och deras barn.

Sensus studieförbund får utmärkelsen eftersom de stöttar Sveriges Makalösa Föräldrar på många olika sätt sedan många år tillbaka. I Almedalen deltar vi i seminarier tillsammans med dem och de erbjuder också lokaler till våra lokalföreningar. Dessutom finns det samarbete när det gäller föreningsutveckling. Så sammantaget har Sensus studieförbund under lång tid stöttat oss på många sätt.

– Det känns extra roligt att dela ut utmärkelsen till just Sensus, säger Christina Olsson. Vi vill gärna förmedla hur glada vi är över det långvariga samarbetet med dem. Det betyder mycket för vår verksamhet och för våra medlemmar.

Poddavsnitt med Medvetna val

Christina Olsson, medverkade i podden Medvetna val under Almedalsveckan. Samtalet handlade bland annat om jämställt föräldraskap, om att vara självständigt och att utgå från vårdnadsfred.

Du hittar samtalet på medvetnaval.nu/radio.

Jämställt föräldraskap i Almedalen.

I somras var Sveriges Makalösa Föräldrar i Almedalen. ”Jämställt föräldraskap – i en relation och efter en separation” hette evenemanget som vi arrangerade i samarbete med Marie Björk och Sensus studieförbund.

Generalsekreterare Christina Olsson samtalade under seminariet med Marie Björk, journalist och författare till boken ”Vi ska ha barn, handbok i jämställt föräldraskap”.

Vad behöver föräldrarna och samhället förändra för att skapa förutsättningar för ett jämställt föräldraskap? Och hur ser situationen ut för ensamstående föräldrar och deras barn? Går det att vara jämställd och separerad? Det är några av de frågor som Christina och Marie diskuterade. Seminariet går att se i efterhand och finns på [Sensus Facebooksida](#) eller på makalosa.org.

Text och foto: Eva Johannesson

Christina Olsson och Marie Björk

Två av styrelsemedlemmarna i Sveriges Makalösa Föräldrar har skrivit ett referat från några av de seminarier de besökte i Almedalen.

Hur förebygger skolor kränkningar mot elever?

Många elever utsätts varje år för kränkningar i skolan. Detta är inte acceptabelt. Anmälningarna till Barn- och elevombudet ökar för varje år. Även då det enligt lag råder nolltolerans mot kränkningar i skolan. Skolenkäten visar att fler och fler elever känner otrygghet i skolan.

Alla elever har rätt att vistas i en skolmiljö som är fri från kränkande behandling. Hur en skola utformar sin organisation och sin kultur påverkar om elever kränks. Även skolans samarbetsformer mellan barn, elever, lärare och annan personal kan motverka eller medverka till - att elever utsätts för kränkningar.

7 elever av 10 säger att de känner sig otrygga i skolan. Många elever har en klump i magen varje dag i grundskolan och att det är en befrielse att komma till gymnasiet. För att förhindra detta föreslår man att man ska förbygga tillsammans med eleverna. Enligt eleverna själva är de otryggaste platserna i en skola omklädningsrummen, matkön och stora skolgårdar med avlägsna hörn. En del förslag är att ha duschkabiner i omklädningsrummen, matvakter i kön och bygga öppnare skolgårdar och kanske skapa planteringar i hörnen. Man föreslår också att man ska ha en plan för kränkande behandling som skall följas. Skoltid skall handla om att leva och inte överleva.

Vilka politiska frågor är viktiga för barn och unga?

Sveriges riksdagspartier presenterar sina viktigaste frågor under Almedalsveckan, men var finns politiska mötesplatser för barn och unga? Barnens egna röster och perspektiv behöver få ett större utrymme. De behöver få möta makthavare och ställa sina frågor. Barnminister Lena Hallengren fick frågan om vad hon tyckte var viktigast i en mening och svarade:

”Ett samhälle utan klyftor och där alla har ett lika värde”

Det gemensamma kulturarvet – en pedagogisk resurs?

Hur kan vi förvalta, levandegöra och föra kulturarvet vidare i varje generation? Vilken betydelse har kulturarvet som samhällsresurs? Är det angeläget för oss som lever idag? Och för de som kommer efter oss?

Seminariet tog avstamp i Stockholms stifts nyligen publicerade barnbok ”Den hemliga resan” av Ulf Nilsson och Anna Blåder. I boken får vi följa ett syskonpar på upptäcktsfärd bland kyrkor och släktens minnen. Med utgångspunkt i boken letar vi efter liknande historier och föremål i Visby domkyrka. Det upplevelsebaserade seminariet vänder sig till såväl nyfikna barn som till vuxna.

De pratade om att arvet är öppet och tillgängligt för alla och att de vill locka yngre människor att bli intresserade av våra kyrkor och deras byggnader. Kanske kan föräldrar åka med barnen och titta lite på kyrkor och göra det som en rolig lek, titta efter änglar och samla på dessa eller något annat föremål. Att kyrkan är en plats att mötas, samtala och lyssna.

Vi fick gå en rundvandring i Visby domkyrka som är invigd år 1225. Predikstolen är ifrån Lübeck och från slutet på 1600 talet och kyrkbänkarna är gjorda av valnötsträd från Gotland som frös ihjäl vintern 1941–1942.

Text: Lisbeth Fletcher, förbundsstyrelsen

Porrkonsumtion hos barn

Genomsnittsåldern för att se porr första gången är 12,7 år

Hur påverkar det barn att titta på porr?

Vi vet att texter, bilder och annan media påverkar, inte bara barn utan även vuxna.

Så det vore märkligt att tro att porr skulle vara undantaget. Det finns idag för lite forskning kring hur det påverkar. Det vi vet är de flesta som konsumerar porr, inte kommer begå övergrepp, men att de flesta som begår övergrepp också konsumerar porr.

Ser vi till forskning på andra områden, att t ex våldsfilmerna och våldsamma spel har samma mönster till personer som begår våldsbrott. Så kan vi anta att det samma gäller de som konsumerar porr, att pornografi i sig inte skapar sexualförbrytare. Mer forskning på området behövs verkligen, och framförallt inom missbruk av porr, noterbart är att fler än normalt fastnar i överkonsumtion än jämförbart vad som fastnar i annat missbruk, den s k sårbarhetsgruppen. Vi vet också att de som överkonsumerar porr har ökad risk att testa rökning, alkohol och andra droger.

Det är viktigt att vi som föräldrar inte förbjuder eller skambelägger, och att vi samtalar med våra barn om porr. 96 % av alla killar i gymnasiet har sett porr, men 0 % anger att de pratat med någon vuxen om porr.

1. Lyssna på ditt barn
2. Skuldbelägg inte
3. Ställ öppna frågor
4. Förklara att det är fiktivt

I studien framkom det att barn så unga som sex år hade exponerats för pornografiskt material. Så det är inte fel att börja samtalen i tidig ålder, men såklart måste samtalen anpassas till barnets ålder. Väldigt unga barn har troligtvis ingen aning om ordet porr, utan pratar om "äckliga bilder" och "nakna kroppar", men från tonåren är de flesta barn fullt medvetna om vad porr är och vad materialet ska spegla.

Det framkommer också både i denna studie, andra studier och samtal på ungdomsmottagningarna, att unga tjejer och killar verkar få ökade förväntningar på både sig själva och sin partner och att det kan kopplas bland annat till pornografin.

Därför bör ett samtal kring ämnet även belysa att precis som i våldsfilmerna så är det tillrättat. Allt är perfekt, och det är ett skådespeleri, och på inget vis är som verkligheten.

Faktum är att en 10 minuters scen kan ta ett par timmar att spela in.

Många skolor har uppmärksammat problemet med att det ses på pornografi på deras nätverk, och många skolor har också skaffat filter som

ska förhindra den möjligheten. Filter kan absolut vara en väg att gå, och ser vi till barnkonventionen, så kan det tolkas som att det är skolans ansvar att förhindra exponering under skoldagen.

Detta kan dock inte vara enda vägen, eftersom de flesta tonåringar idag har en mobiltelefon, där porren bara är ett klick bort, och därför bör samtal kring porr även inkluderas i undervisningen, både sexualundervisning, men även när eleverna lär sig att använda nätet, alltså kanske redan på låg- och mellanstadiet. Även här har föräldrar ett stort ansvar, vi kan inte förvänta oss att skolan kan göra allt, som föräldrar måste vi lära oss

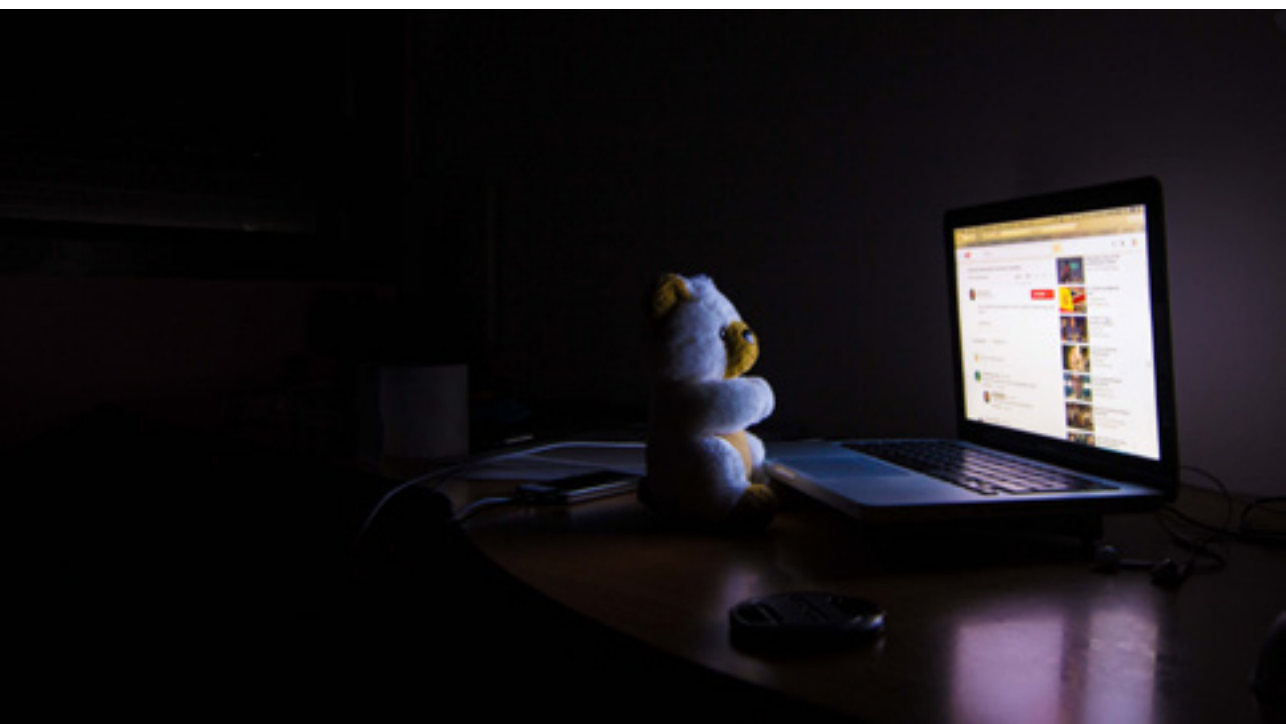
att hantera även pornografi som en del av vårt samtal med barnen, och göra det på en nivå som de kan hantera, det är vi som känner våra barn bäst, och troligt också vi som kan avgöra vilken nivå som är rimlig.

Ett annat problem som uppmärksammades, var att elevernas första exponering faktiskt skedde via föräldrarnas dator eller mobil.

"Fråga Olle" en dokumentärserie som handlar om sex och sexualkunskap, kan varmt rekommenderas, och när det kommer till porr finns bland annat "Vi jobbar med porr".

Text: Anders Ekdahl-Ohlsson, förbundsstyrelsen

Barnkonventionen - Artikel 34
Barnet har rätt att skyddas mot alla former av sexuella övergrepp och mot att utnyttjas i prostitution och pornografi

Fråga advokaten

Fråga advokaten

Som prenumerant på Sveriges Makalösa Föräldrars tidskrift har du möjlighet att ställa juridiska frågor och få svar av Therese Ström. Det kan bland annat handla om vårdnadstviser, frågor kring umgänge eller hur du kan gå tillväga vid en skilsmässa.

Skicka din fråga till admin@makalosa.org.

Du kan även välja om du vill vara anonym eller inte.

Therese Ström Advokatbyrå AB
Köpmangatan 15, 1 tr
111 31 Stockholm

Fråga:

Jag är gift sedan många år tillbaka och har tre fina, friska och aktiva pojkar i åldrarna 4, 8 och 10. Under sensommaren fick jag reda på att min man hade en annan kvinna, han vill skiljas. Helt förkrossad över situationen tog jag barnen och flyttade tillbaka till min hemstad, utan hans tillåtelse. Sedan dess har han fått träffa barnen endast enstaka helger. Jag vill helst inte att han ska ha någon kontakt med mig eller med barnen. Barnen har nu börjat på förskolan/skolan, går på aktiviteter och har det bra. Nu hotar han med att stämma mig på ensam vårdnad då han anser att jag tagit barnen ifrån honom och inte låter honom träffa dem varje helg. Min fråga är om han går till domstol kan han då ta barnen ifrån mig? Vad gäller? // Julia

Advokaten svarar:

Om jag har förstått Din fråga korrekt så vill Du veta hur domstolen brukar resonera när ena föräldern tagit barnen och flyttat till en annan stad. Jag utgår i mitt svar att ni har gemensam vårdnad idag och att både Du och pappan kommer att yrka på ensam vårdnad. Utifrån den begränsade information som framgår av din frågeställning kommer jag att ge ett generellt svar på hur domstolen brukar resonera.

Domstolen brukar i sin bedömning vilja undvika att barnen ska flyttas från sin invanda miljö, som de vistas i under lång tid, i den mån det är möjligt. Man brukar i sådana sammanhang tala om att barn är i behov av kontinuitet (kontinuitetsprincipen) och stabilitet i sin tillvaro. Den omständigheten att ni redan har flyttat och barnen kommit igång med förskola/skola samt aktiviteter talar för att ytterligare förflyttning skulle kunna bli skadlig för barnen, beroende hur länge ni har vistats i den nya staden. Så utifrån denna princip är utgångspunkten för domstolens bedömning vid vårdnadsfrågor avhängigt vad som är bäst för barnen.

Det betyder även att domstolen inte skall ta hänsyn till vad som eventuellt kan vara föräldrarnas bästa.

När föräldrarna yrkar på ensam vårdnad brukar domstolen i sitt ställningstagande beakta vem av föräldrarna som kan främja en nära och god relation mellan barnen och den andra föräldern. Det är barnet som har rätt till umgänge med den föräldern som de inte bor med. För det fall den förälder som barnen bor med motsätter sig att ett umgänge kommer till stånd, och det dessutom föreligger risk för framtida s.k. umgängessabotage, kan domstolen göra den bedömningen att vårdnaden om barnen skall tillfalla den förälder som bäst kan tillgodose en nära och god relation med den andra föräldern.

Fråga:

Hej! Jag blev bortgift till en man som jag har varit gift med i 3,5 år. Någon attraktion från min sida har aldrig funnits. Anledningen till att jag har stannat hos honom har berott på att vi har ett barn tillsammans. Men på senare tid har jag bara känt att jag inte längre klarar av honom. Han vägrar arbeta, ta hand om barnet eller vara behjälplig på annat sätt i hushållet. Det är jag som försörjer honom och det är mina pengar han skickar varje månad till sina föräldrar i hemlandet. Jag känner att jag har fått nog nu och vill separera. Jag har tillgångar som han inte vet något om, kan jag undanta dem från bodelningen? Sedan undrar jag om han har rätt till hälften av mina tillgångar som han vet om t.ex. huset som vi bor i?

Advokaten svarar:

Det framgår inte i ditt brev om det finns något äktenskapsförord som villkorar om någon egendom skall vara enskild. Inte heller framgår det om det finns gåvobrev eller egendom som genom testamente villkorats till enskild egendom.

Av den anledningen utgår jag i mitt svar från att all egendom istället är giftorättsgods och ska ingå i bodelningen. Från bodelningen får makarna i skälig omfattning undanta kläder och andra föremål som makarna har uteslutande till sitt personliga bruk.

Brytdagen, kallas den dagen då ansökan om äktenskapsskillnad inkommer till tingsrätten. Det är per brytdagen som egendomsförhållandena som skall bli föremål för bodelningen fastställs. Enligt huvudregel skall tillgångar och skulder som uppstår efter brytdagen hållas utanför bodelningen. Varje make har en redovisningsskyldighet för sin egendom (tillgångar likväl som skulder) d.v.s. all egendom ska redovisas även egendom som är enskild egendom. Du har alltså en skyldighet att redovisa egendom som Din make inte vet någonting om. Redovisningsskyldigheten finns för att säkerställa vilken egendom och till vilket värde som skall ligga till grund för bodelningen. Efter bodelningen är genomförd upphör makarnas ekonomiska ansvar för varandra och makarna har inte längre något ekonomiskt krav på den andre med anledning av äktenskapet. Som svar på Din fråga så får man inte gömma egendom utan allt ska redovisas.

Av Ditt brev uppfattar jag det som att Du har varit den som fört in merparten av tillgångarna i äktenskapet. Du skriver även att ni har varit gifta i 3,5 år, vilket anses som ett kortvarigt äktenskap. När det är fråga om kortvarigt äktenskap kan likadelning av giftorättsgodset framstå som oskäligt. Svensk lag premierar inte att man skall kunna gifta sig till pengar och för att förhindra det kan den rikare maken vid ett kortvarigt äktenskap begära jämkning för att på så sätt få behålla merparten av sina tillgångar. I Ditt fall innebär jämkning att Din man kommer erhålla en mindre del än mot vad han skulle fått vid en likadelning av giftorättsgodset. Jämkning förekommer normalt när äktenskapet varat en kortare tid vilket i lagen räknas till under 5 år. Jämkning räknas fram genom att beräkna äktenskapets längd räknat i månader och dela tiden med 60 månader (5 år).

MÅNADENS BOKTIPS

BOKTIPS FÖR VUXNA & BARN

Stora veckans favoriter: middag på bara 30 minuter
av Sara Begner

Stora veckans favoriter är en bok för dig som lever i verkligheten och vill få plats med hela livet varje dag. Tanken är att recepten ska vara lätta att laga och vara precis så där lagom nyttiga så att inte delar av familjen slår bakut. Det är dessutom en bok som svarar på den eviga frågan - vad ska vi äta till middag ikväll? Längs vägen hittar du mängder av smarta tips på hur rätterna kan förenklas eller varieras utan att du ska behöva slå knut på dig själv.

Boken har delats in i olika avsnitt med allt från allt-i-ett-middagar som kräver minimalt med disk och smarta rätter för matlådan till busenkla recept med steg-för-steg bilder så att barnen kan laga mat själva och en hel del godsaker att prova till helgen. Har du svårt att få till veckohandlingen så har du här ett kapitel med tre middagar i en matkasse.

BOKTIPS FÖR BARN 6 - 9 ÅR

Barnens stora kokbok: steg för steg
av Clara Lidström, Annakarin Nyberg

Släpp loss barnen i köket! Våren 2014 släpptes Baka, första delen i den prisbelönta Steg-för-steg-serien av Underbara Clara Lidström och Annakarin Nyberg, och framgången lät inte vänta på sig.

Sedan dess har fler titlar i serien släppts, och nu har det blivit dags att samla några av dem tillsammans med den helt nyskrivna delen Mellis i Barnens stora kokbok. Den här kokboken vänder sig direkt till barnen, och känslan som förmedlas är "det här kan jag göra själv"! Instruktionerna är tydligt och lekfullt illustrerade.

BOKTIPS FÖR BARN 9-12 ÅR

Vi gör efterrätt!
av Johanna Westman

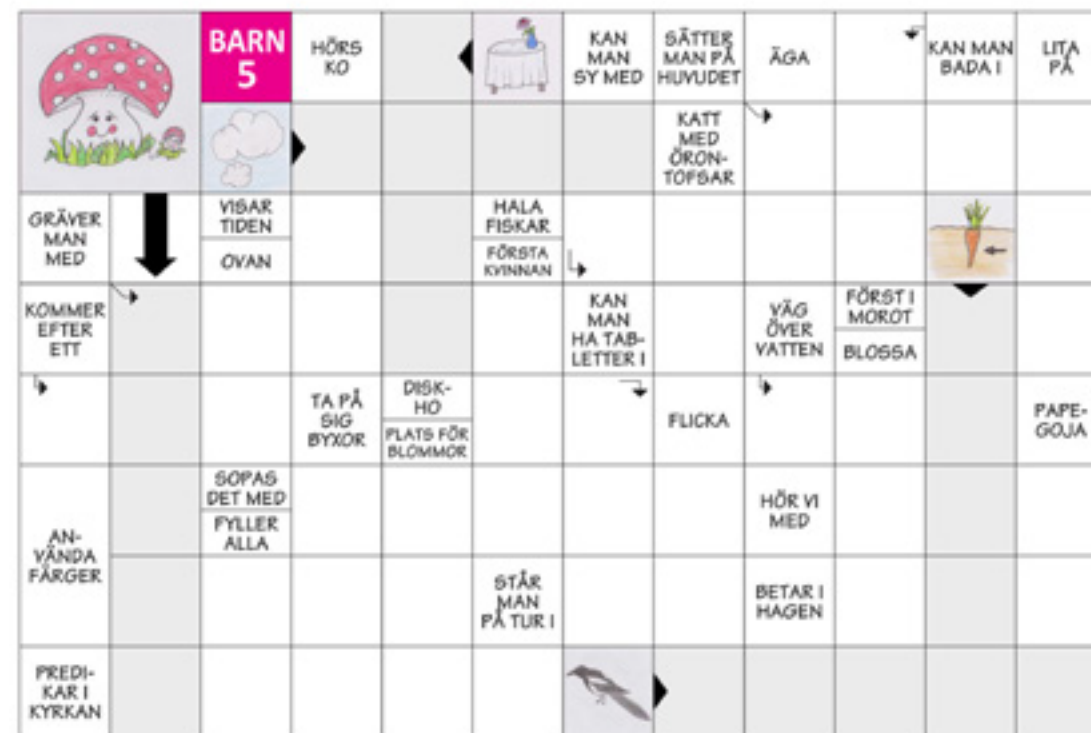
Är du sugen på choklad, frukt eller paj? Säs, fluff eller fras?

Här finns efterrätter för både vardag och kalas. Några vrålsnabba, några lite pyssligare - alla enkla att göra, och i en mängd varianter. Impa på kompisarna med chokladpaj i glas, förvandla ditt favoritgodis till mousse eller fixa iskall turboglass.

Med sina populära och inbjudande kokböcker har Johanna Westman fått många av Sveriges barn att koka spaghetti, vispa ihop en härlig kaksmet och få lust för matlagning.

Kan du lösa Korsordet?

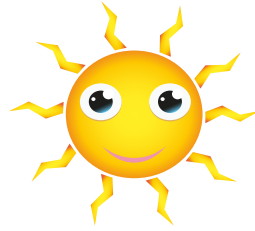

Kan du lösa gåtorna?
Rätt svar finns på sida 16

1. Vad blir större och större ju mer du tar bort?
2. Vad är det för likhet mellan en fiskare och en bebis?
3. Vad kan en rätta dra lika lätt som en elefant?
4. Vilket djur kan hoppa högre än ett hus?
5. Vem har alltid hatten på foten?
6. Vad har fyra ben, en rygg men ingen kropp?
7. Vem kan tala alla språk?
8. Om en kartong ägg går på 15 kr, vad går då en kyckling på?
9. När blir det inga äpplen på trädet?
10. Vilken gubbe kan man inte se på vintern?

Dags att pyssla - klipp din egen snöflinga

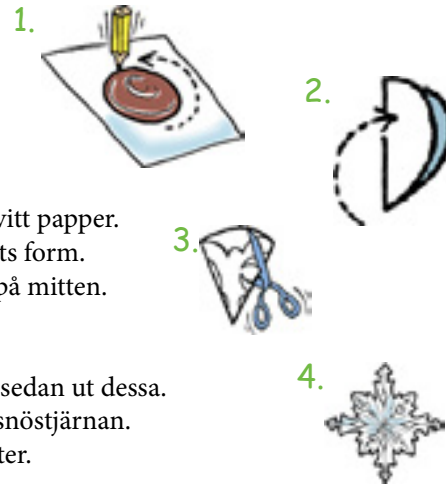

Det här behöver du:

- Vitt papper
- Sax
- Penna
- Fat eller ett annat runt föremål

Ta ett tefat eller någon annan rund sak, och lägg på ett vitt papper. Rita upp flera runda delar med en penna efter föremålets form. Klipp ut efter linjen du ritat och vik det runda pappret på mitten. Vik sedan pappersbiten ytterligare 4-5 gånger. Nu ser pappret ut som en tillplattad strut. Rita upp olika enkla mönster längs kanterna, och klipp sedan ut dessa. Om du klipper av nederdelen får du ett hål i mitten på snöstjärnan. När du vecklar ut pappret har du fått flera vackra mönster.

Prova att klippa på lite olika sätt. Du kommer att kunna göra snöstjärnor som är nästan lika vackra som de riktiga! Fäst upp dem på ett fönster, så lyser de upp i vintermörkret.

1. Hålet	7. Ekot
2. Båda vill ha napp	8. Två ben
3. Andan	9. Då det är ett päronträd
4. Alla, hus kan väl inte hoppa	10. Jordgubben.
5. Svampen	
6. Stolen	

Startmöte för ny lokal förening i Uppsala

I Uppsala finns det stort intresse för att bilda en ny lokal förening för Makalösa Föräldrar. Därför arrangerar vi ett uppstartsmöte för alla som vill bli medlemmar. Bor du i Uppsala och vill aktivera dig i Makalösa Föräldrar? Välkommen på uppstartsmöte.

Tid: 17 januari kl. 17:00

Plats: Sensus studieförbund, Västra Ågatan 16

På mötet träffar du Christina Olsson, och Anna Rehnberg, verksamhetsutvecklare på Sensus studieförbund i Uppsala och andra intresserade ensamstående föräldrar.

Vi vill ha fler lokalföreningar!

Många vill bli medlemmar i Makalösa Föräldrar och för att vi ska kunna erbjuda lokala aktiviteter behövs det lokalföreningar som kan hålla i aktivitetsplaneringen och utveckla den lokala verksamheten.

Det finns idag sex lokalföreningar i Sverige. De finns i Umeå, Falun, Stockholm, Växjö, Helsingborg och Lund. Dessutom finns det tre familjenätverk, i Jönköping, Linköping och Karlstad.

– Vi vill gärna kunna erbjuda lokal verksamhet på fler platser i Sverige, säger Christina Olsson, generalsekreterare. Det är ett av våra prioriterade områden i den strategiska treårsplanen att ge stöd till etableringen av fler lokalföreningar. Därför börjar vi nu i Uppsala, eftersom vi vet att intresset är stort där. Senare kommer vi även att arrangera uppstartsmöten på fler platser. Alla som är intresserade av att starta en lokalförening är välkomna att höra av sig till mig på gs@makalosa.org.

För att starta en lokalförening behövs bland annat en styrelse. Riksförbundet erbjuder starthjälp och löpande stöd till nya lokalföreningar.

God jul och Gott nytt år till
alla makalösa barn och föräldrar
och alla andra som stöttar oss

önskar
Sveriges Makalösa Föräldrar

Du kan påverka och delta på flera sätt

Under våren har våra lokalföreningar årsmöten. Då väljs styrelserna. Som medlem har du stora möjligheter att påverka aktiviteterna i din lokalförening. Du kan jobba aktivt i din lokalförenings styrelse. Du kan även ta initiativ till egna aktiviteter för makalösa barn och föräldrar. Och du och dina barn kan delta i de aktiviteter som ordnas. Bor du på en ort där vi inte har någon lokalförening eller familjenätverk kan det vara möjligt att starta en ny lokalförening om det finns tillräckligt många intresserade.

I april är det årsstämma för Sveriges Makalösa Föräldrar och då väljs förbundsstyrelsen. Årsstämman 2019 äger rum 6-7 April i Växjö. Mer information om våra lokala aktiviteter för vuxna och barn finns på lokalföreningarnas och familjenätverkens facebooksidor. Stockholms Makalösa Föräldrar har också en egen webbplats, stockholmmakalosa.se.

Är du ensamförälder? Du är inte ensam!

Bli medlem hos oss – detta erbjuder vi

Som medlem i våra lokalföreningar eller familjenätverk träffar du andra sårlevande föräldrar och kan få stöd, erfarenhetsutbyte och gemenskap med dem. Du får ta del av föreningens aktiviteter, ibland till ett reducerat pris och ibland helt kostnadsfritt. Dina barn träffar också andra barn med ensamstående föräldrar och kan delta i roliga aktiviteter.

Du kan t ex vara ensamstående på heltid, deltid, ha barnen varannan vecka eller helg, varit ensam från start, eller valt att skaffa barn på egen hand. Gemensamt för våra medlemmar är att de inte bor ihop med sina barns andra förälder. Alla är välkomna!

Lokalföreningarna och familjenätverken ordnar olika aktiviteter. Det kan vara allt från läger, skridskoåkning, biobesök, lekplatsträffar, matlag och grillning i skogen till after work för vuxna eller midsommarfest. Vissa lokalföreningar ordnar också självhjälpgrupper, där man pratar om olika teman, t ex hur det är att vara tonårsförälder eller hur man får ekonomin att gå ihop. Som medlem stödjer du också vårt påverkansarbete och bidrar till att synliggöra och stärka makalösa föräldrar och barn i samhället.

Vill du få mer information om lokala aktiviteter? Besök gärna din lokalförenings eller familjenätverks facebooksidor. Du kan även bli medlem utan att tillhöra någon lokalförening eller familjenätverk. Som medlem hos oss får du också en timmes kostnadsfri rådgivning i samband med separation eller frågor gällande vårdnad och umgänge.

Läs mer om medlemskap på makalosa.org

Vill du bli medlem?

Klicka på knappen

BLI MEDLEM

högst upp till höger på vår hemsida,
www.makalosa.org

Välkommen som medlem!

Vill du bli medlem i Makalösa?

Gå in på vår hemsida, makalosa.org och klicka på den gröna knappen "Bli medlem". Där fyller du i dina uppgifter för medlemskap. Sedan får du en faktura på medlemsavgiften på 200 kronor per år. Varmt välkommen till oss!

Är du osäker på om du är medlem?

Om din mejladress finns registrerad i vårt medlemsregister har du nyligen fått en faktura på din medlemsavgift. Vi hoppas förstås att du stannar kvar som medlem.

Om din mejladress inte finns i vårt medlemsregister kan du antingen kontakta din lokalförening eller mejla med rätt adress till medlemsansvarig@makalosa.org. Är du osäker på hur länge sedan det var du var medlem och inte vet om du finns med i medlemsregistret kan du nyregistrera dig som medlem via vår hemsida, makalosa.org. Då registreras även andra uppgifter som vi behöver, t ex postadress så att du kan få vår medlemstidning även i fortsättningen.

Medlemsavgiften för 2019

I november 2018 fick alla medlemmar ett mejl med en faktura för nästa år.

Tack för att du stöttar Sveriges Makalösa Föräldrar och vill vara medlem hos oss!

MAKALÖSA
FÖRÄLDRAR
& barn

Kontaktinformation

STOCKHOLMS LOKALFÖRENING

Karin Kjellberg
stockholm@makalosa.org

LUNDS LOKALFÖRENING

Jonny Rolf
jonny.rolf@gmail.com

Maria Leonora
leonora.maria@gmail.com

KARLSTAD FAMILJENÄTVERK

Gertrud Gybrant
gertrud.gybrant@gmail.com

FALUNS LOKALFÖRENING

Paulina Brattberg
paulina.brattberg@gmail.com

HELSINGBORGS LOKALFÖRENING

Tonny Jarring
tonny.jarring@rikshem.se

Irene Stokland
irene.stokland@hotmail.com

LINKÖPING FAMILJENÄTVERK

Anna Linden
anna_linden10@hotmail.com

UMEÅ LOKALFÖRENING

Linda Söderström
lindasoderstrom@hotmail.com

VÄXJÖ LOKALFÖRENING

Elisabet E Ahlqvist,
engelbrektsson@gmail.com

Susanne Filipsson,
sus_f_o@hotmail.com

Eva Lindahl,
eva.lindahl@live.se

STOCKHOLMS FAMILJENÄTVERK

Karin Kjellberg
stockholm@makalosa.org

JÖNKÖPING FAMILJENÄTVERK

Cecilia Jansson
cecilia.jansson@gmail.com

Mer om Sveriges Makalösa Föräldrar

makalosa.org
vardnadsfred.se
foraldrakoll.se

 [@sverigesmakalosaforaldrar](https://www.instagram.com/sverigesmakalosaforaldrar)
 facebook.com/makalosa

ISSN: 1403-1434

FÖRENINGSBREV B
Avsändare:
Sveriges Makalösa Föräldrar
Klara Södra Kyrkogata 20
111 52 Stockholm

SVERIGE
Porto
Betalt

MAKALÖSA
FÖRÄLDRAR
& barn